

MINISTRY OF FINANCE
of the Republic of Lithuania

Ingrida Muckutė

Drejtoreshë, Drejtorja e
Raportimit, Auditimit, Vlerësimit
të Pronave dhe Politikës për
Falimentimin

Kontabiliteti i aktiveve:

**Përvoja e Lituanisë për zbatimin e bazës me të drejta
dhe detyrime të konstatuara**

Rezultatet e analizës së situatës në 2004

- Mungesë e informacioneve të plota dhe të sakta kontabël për vendimmarrje në nivel institucioni dhe në nivel shteti
- Mungesë informacionesh të plota dhe të sakta mbi të gjitha elementet madhore të pasqyrave financiare: aktivet, pasivet, të ardhurat dhe shpenzimet
- Parime të ndryshme kontabël në njësitë e sektorit publik, informacion jo i krahasueshëm

Nuk përfshiheshin në regjistrat kontabël përpara reformës

- Një pjesë e madhe e tokës
- Disa aktive afatgjata jomateriale;
- Aktivet biologjike
- Aktivet e trashëgimisë
- Rregullimet e vlerave
- Humbjet nga zhvlerësimi
  - Provigjonet
  - Aktivet neto
  - Qira financiare

Rregullat kalimtare: 2009

Fillimisht
legjislacioni
mundësues

1. Kapërcimi nga plani i vjetër kontabël në planin e ri

2. Regjistrimi i vlerave të aktiveve, detyrimeve dhe fondeve në planin e ri kontabël (PRK)

3. Njohje /çregjistrim i çmuarjeve të lidhura dhe rregullimet e vlerave në përputhje me standardet kombëtare të kontabilitetit të sektorit publik dhe regjistrimi në planin e ri kontabël

4. Tepricat në çelje (mbështetur me libra të hollësishëm kontabël dhe dokumente të inventarizimit)

Inventarizimi i të gjitha aktiveve dhe detyrimeve më datën e tranzicionit.

Shembull i kalimit

Llogari nga Plani kontabël (i vjetër)				Llogari nga Plani kontabël i detyrueshëm (plani i ri kontabël)			
Nr.	Emërtimi	Teprica		Nr.	Emërtimi	Teprica	
		Debi	Kredi			Debi	Kredi
012	Ndërtesa			12021xx	Ndërtesa banimi		
				12022xx	Ndërtesa jo banimi		
				12041xx	Aktivitet e trashëgimisë		
				12042xx	Vlera të tjera kulturore të paluajtshme		
				207xxxx	Aktive të tjera të mbajtura për shitje		
	Total:						
017	Vlera kulturore			12071xx	Artikuj muzealë		
				12072xx	Artikuj antikë dhe vepra arti		
				12073xx	Vlera të tjera kulturore të luajtshme		
				12092xx	Fonde biblioteke		
				12093xx	Vlera të tjera		
				207xxxx	Aktive të tjera të mbajtura për shitje		
	Total:						

Përkufizimi i AAM-ve

SKKSP	SNKSP
<ul style="list-style-type: none"> • Është e mundshme që përfitimet ekonomike ose potenciali i shërbimit në të ardhmen që i atribuohen aktivitet do të rrjedhin tek njësi ekonomike; • Kostoja e aktivitet mund të matet me besueshmëri; • <i>Kosto blerjeje më shumë se 500 euro (me përjashtim të pasurive të paluajtshme, aktiveve të trashëgimisë, vlerave, armëve)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Është e mundshme që përfitimet ekonomike ose potenciali i shërbimit në të ardhmen që i atribuohen aktivitet do të rrjedhin tek njësi ekonomike; • Kostoja ose vlera e drejtë e zërit mund të matet në mënyrë të mënyrë të besueshme.

Shembuj të regjistrimit të AAM-ve

Tepricat përpara kalimit:

D 01 Aktive të qëndrueshme (kosto) 1000
K 02 Aktive të qëndrueshme (amortizimi) 70
K 250 Fondi i aktiveve të qëndrueshme 930

Pas zbatimit të planit të ri kontabël:

D 12XXXX1 Aktive afatgjata materiale (kosto) 1000
K 12XXXX4 Aktive afatgjata materiale (amortizimi) 70
K 12XXXX2 Aktive afatgjata materiale (zhvlerësimi) 200
K 42XXXX1 Shuma të miratuara ose fonde (arkëtime) 730

ose

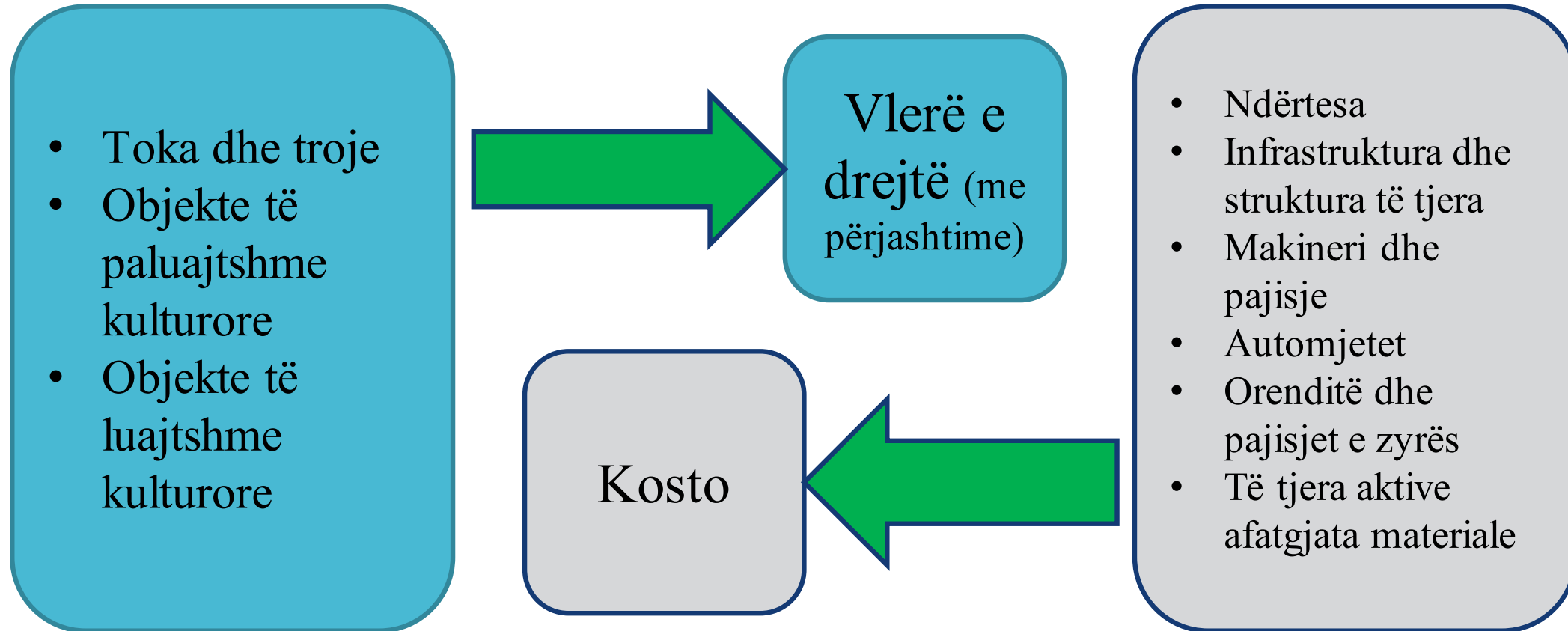
K 31XXXXX Suficit/deficit i akumuluar (nëse prona është marrë me të ardhurat e institucionit) 730

Njësive të sektorit publik u kërkohet të tregojnë burimin e financimit me të cilin është marrë aktivi. Nëse nuk mund të përcaktohet burimi, supozohet se **burimi i financimit është ai nga i cili financohen zakonisht aktivitetet e institucionit.**

Matja e aktiveve

SKKSP	Kosto	Vlerë të drejtë	Vlera aktuale e flukseve të ardhshme monetare
SKKSP 8 “Inventarët”	✓ të gjitha		
SKKSP 12 “Aktivet afatgjata materiale”	✓ Të gjitha me përjashtim të aktiveve të matura me vlerën e drejtë	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toka (toka “e lirë” në bazë të vlerësimit në masë) ✓ Aktivet e trashëgimisë • Pasuri të paluajtshme (vlerë mesatare e tregut) • Tjetër (Ndryshimet e vlerës së drejtë drejtpërdrejt në aktivet neto)	
SKKSP 13 “Aktivet afatgjata jomateriale”	✓ të gjitha		
SKKSP 16 “Aktivet biologjike dhe burimet natyrore”	✓ Të gjitha aktivet biologjike kur vlera e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Të gjitha me përjashtim kur vlera e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri ✓ Pyjet (ndryshimet e vlerës së drejtë drejtpërdrejt në aktivet neto) 	Burimet minerare (ndryshimet e vlerës së koston drejtpërdrejt në aktivet neto)
SKKSP 17 “Aktivet financiare	Të gjitha me përjashtim të	Të gatshme për shitje	

Klasifikimi dhe matja e AAM-ve

Matja e AAM-ve

Aktivi	Njohja fillestare	Matja, pas njohjes	Rinovime dhe përmirësime
<p>Toka dhe troje: Shteti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toka “të lira” • troje Komunale 	<p>Kosto (vlerë e drejtë)</p>	<p>Vlera e drejtë bazohet në të dhënat e vlerësimit në masë, me përjashtim të rastit kur njësia e sektorit publik ka të dhëna të besueshme për përcaktimin e vlerës së drejtë të tokës, p.sh., vlera e tregut e një parcele më vete, e përcaktuar nga vlerësues të pavarur.</p>	<p>Shpenzime</p>
<p><i>Objekte të luajtshme dhe të paluajtshme kulturore</i></p>	<p><i>Kosto</i></p>	<p><i>Vlera e drejtë bazohet në vlerën e sigurimit. Nëse vlera e drejtë e objekteve kulturore nuk mund të përcaktohet në mënyrë të besueshme, objektet kulturore kontabilizohen dhe paraqiten në pasqyrat financiare si vijon:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>me vlerën e përcaktuar në bazë të të dhënave të vlerësimit në masë;</i> • <i>me kosto, nëse mund të maten në mënyrë të besueshme;</i> • <i>me vlerën simbolike prej 1 euro, nëse kostoja është zero ose nuk mund të matet në mënyrë të besueshme.</i> 	<p><i>Shpenzime</i></p>

Raste të veçanta (1)

Në përdorim

Kostot e zakonshme të riparimit dhe mirëmbajtjes së aktiveve të marra në përdorim njihen si shpenzim

Kostot e përmirësimit material të aktiveve të marra në përdorim regjistrohen si njësi aktivi më vete dhe njihen si shpenzime gjatë periudhës së mbetur të mbajtjes në përdorim, me kusht që dhënësi i aktivit në përdorim të mos i mbulojë këto kosto

Nëse kostot e përmirësimit të konsiderueshëm kontabilizohen përmes rritjes së kostos së AAM-së përkatëse, përfituesi i aktivit në përdorim duhet t'ia kalojë kostot e përmirësimit të konsiderueshëm dhënësit të aktivit në përdorim; Gjithashtu, dhënësi i aktivit në përdorim duhet ta informojë regjistrin e pronave shtetërore për përmirësimin e konsiderueshëm.

Raste të veçanta (2)

Shfaqjet skenike

- Të gjithë komponentët e një shfaqjeje (si kontratat e të drejtës së autorit, zërat e pronësisë shtetërore) regjistrohen si një njësi aktive të qëndrueshme të trupëzuara (një shfaqje - një kartelë inventari (regjistër), ku shënohen të gjithë komponentët përkatës).
- Të gjithë komponentët e një shfaqjeje kanë të njëjtën jetë të dobishme.

Libra e publikime

- mund të regjistrohet si fond biblioteke.
- nëse njësi e sektorit publik nuk ka fond biblioteke, librat (zërat materialë) kontabilizohen si zëra më vete sipas dispozitave të SKKSP 12 ose SKKSP 8 "Inventarët"

Rrugët ujore të brendshme

- përmbushin kriteret e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara, prandaj duhen regjistruar në grupin e infrastrukturave dhe strukturave të tjera.

Zhvillime në vazhdimësi

Centralizimi i funksionit të kontabilitetit dhe raportimit;

Një sistem unik informatik për njësitë e sektorit publik;

Integrimi me sistemet e menaxhimit të aktiveve;

Përdorimi i detyrueshëm i sistemit të faturës elektronike, për të zbatuar kalimin e të dhënave nga sistemi në sistem (projektdispozitë)

Të dhënat e regjistrave kontabël të pasurive shtetërore dhe komunale, të dhënat hapësinore të të cilave janë në Sistemin Informatik Topografik dhe Inxhinierik të Infrastrukturave, lidhen me të dhënat hapësinore të këtij sistemi informatik në përputhje me procedurën e vendosur nga qeveria ose nga një institucion i autorizuar prej saj. (projektdispozitë)

MINISTRY OF FINANCE
of the Republic of Lithuania

Faleminderit për vëmendjen